

Datum

20 februari 2019

Geachte woordvoerders wonen,

U heeft morgen een overleg over energieprestaties van gebouwen. Ook de nieuwe bijna energieneutraal (BENG) norm staat op de agenda met de brief duurzame ontwikkeling en beleid (30 196 nr.608). Daar willen wij graag op reageren.

De internetconsultatie op de nieuwe norm is onlangs geopend voor reacties. Wij weten dat zeer veel gemeenten daarop zullen reageren met hun zorgen. Hieronder geven we, enigszins noodgedwongen door de lopende consultatie en de inhoudelijke complexiteit, een reactie op hoofdlijnen. Dit is afgestemd met de gemeenten in G40 en G4 verband.

In 2015 is een voorstel gedaan om de nieuwbouw vanaf 2020 bijna energieneutraal te laten zijn. Met de nu voorgenomen invullingen van de BENG-eis wordt hier helaas geen invulling aan gegeven. De afgelopen jaren is het denken over het klimaat in een stroomversnelling gekomen. Hierdoor is ook maatschappelijk draagvlak ontstaan voor strenge nieuwbouweisen waar het voorstel van de nieuwe BENG norm niet aan voldoet.

De voorgestelde BENG-eisen (BENG 1, BENG 2 en BENG 3) geven niet de benodigde periodieke aanscherping van de energieprestatie voor nog te realiseren gebouwen. Het streven is om 2030 49% CO₂-reductie te realiseren en in 2050 95% CO₂-reductie. Door nu nog gebouwen te realiseren die nog energie vragen, wordt die opgave enkel groter. Gebouwen die nu aan de voorraad worden toegevoegd dienen neutraal of bij voorkeur leverend te zijn.

Door de voorgenomen BENG-eisen zal de vraag naar energie, en met name elektriciteit, onnodig groot zijn. Dit resulteert in een zwaarder elektriciteitsnetwerk wat uiteindelijk een maatschappelijke kostenpost is. De wat lagere bouwkosten van een woning, waarvan de kosten overigens grotendeels wordt bepaald door arbeidskosten en niet door extra isolerende maatregelen, worden uitgeruild naar extra maatregelen in de omgeving. Kosten die de belastingbetaler moet opbrengen omdat de ambitie nu eenmaal gelijk blijft.

Als één van de redenen voor de voorgenomen lagere eisen wordt kostenoptimalisatie genoemd. Dit argument steunen wij niet. De bewoner zal immers door deze BENG-eisen hogere energielasten krijgen. Gedurende de levensduur van het gebouw of woning zal dus geen sprake zijn van kostenoptimalisatie. Met name bij de lagere inkomens kan dit ook tot een te hoge energierekening leiden wat zeker niet bijdraagt aan het draagvlak voor de energietransitie.

Als voorbeeld willen we één inhoudelijk aspect benoemen. De aanpassing van de primaire energiefactor (PEF) van het elektriciteitsnetwerk wijzigt van 2,56 naar 1,45. Dit is niet in lijn met Europees beleid. De voorgestelde waarde van 1,45 wordt in het huidige elektriciteitsnetwerk niet gehaald en zal ook in 2020 niet realistisch zijn. Dit wordt dus een sjoemel-PEF.

Gelet op de enorme energietransitie-opgave in de bestaande gebouwde omgeving, waar gemeenten volop aan werken, doen wij u een dringend verzoek de minister te vragen om er alles aan te doen om deze opgave niet verder te vergroten. Nieuwbouw moet energieneutraal of energieleverend worden. Het Bouwbesluit is hiervoor een belangrijk sturingsmiddel. We zouden het dan ook een gemiste kans vinden als, bij wijziging van dit besluit, energieneutraal bouwen niet de norm wordt voor nieuwbouw.

Met vriendelijke groet,

Richard van Vliet
Senior adviseur public affairs
VNG Concernstaf
06 575 93 158

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag